

PRISIKĖLIMAS

Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos laikraštis

VYSKUPO VIZITAS MŪSŲ PARAPIJOJE

2002 vasario mėn. Kristaus Prisikėlimo parapijoje lankėsi Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius SJ.

Išplėstinė dviejų dienų vizitacija prasidėjo vasario 20 d. vizitatorių grupės, parapijos kunigų ir tikinčiųjų bendra malda bažnyčioje. Šeimos centro salėje prisistatė vizitatorių grupės nariai, išsakė viltis, kad ši vizitacija, kaip ir kitose parapijose organizuojamos vizitacijos, padės tikintiesiems geriau pažinti savo parapijos džiaugsmus ir rūpesčius, leis geriau pasirošti ir antrojo Kauno arkivyskupijos sinodo darbams. Vyko darbas grupėse. Jo metu kiekviena grupė pristatė parapijoje vykdomą veiklą. Diskusijose buvo siekiama įvardinti šian-

dieninę parapijos sielovadą ir pramatyti planus ateičiai. Kai kuriose grupėse laikas išseko greičiau, nei buvo spėta viską išsakyti.

Kiekvienos grupės darbas buvo pristatytas visiems susirinkusiems. Tai buvo puiki proga pasidžiaugti nuveiktais darbais ir dar daugiau sužinoti apie kitų veiklos grupių darbus, planus. Vyskupas pasidžiaugė, kad neseniai susibūrė dauguma parapijinės veiklos struktūrų, tačiau jau spėjo nuveikti daug darbų. Ganytojas ragino ne tik tęsti pradėtus darbus, atrasti naujas veiklos kryptis, bet, svarbiausia, neapleisti maldos ir visokeriopa skatinti maldos grupių kūrimą bei priminti vieni kitiems asmeninės ir bendruomeninės maldos vertę.

Vasario 23 d. parapijos klebonas Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius ir gausiai susirinkusiems tikintiesiems pateikė išsamią atas-

Padėkos gėlės Kauno arkivyskupui S. Tamkevičiui

kaitą, prašydamas ganytoją paaugoti Šv. Mišių auką už mūsų parapijos geradarius, rėmėjus, paklydusius ir ieškančius tikėjimo šviesos, gyvus ir mirusius parapijiečius. Ganytojas ragino tikinčiuosius būti aktyviais bendruomenės nariais, kad Kristaus Prisikėlimo parapija galėtų būti pavyzdžiu kitoms parapijoms.

A. Krunglevičiūtė

Darbas grupėje

LIETUVOS VYSKUPŲ KREIPIMASIS DĖL STOJIMO Į EUROPOS SAJUNGĄ

Brangūs tikintieji!

Trylika metų užtruko mūsų valstybės pertvarkymas. Ji grįžo prie demokratijos, rinkos ekonomikos ir kitų principų, kurių laikosi Vakarų pasaulis. It kelionė per dykumą, tai buvo sunkus laikas. Daugelis žmonių pavargo ir nusiminė. Tačiau stūmėsi tolyn, nes traukė europietiško gyvenimo perspektyva. Šiandien ji ranka pasiekiamą. Ir tos rankos nepakėlus, nueis niekais, ką išvargote, ką paaukojote. Neįžengus pro atsivėrusias duris, kurių link taip ilgai klampota, veltui bus „diržų veržimai“, kuriuos ištvėrėte. Todėl mes, jūsų Ganytojai, *raginame visus dalyvauti referendume dėl Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą.*

Vargu, ar šiandien yra kita išeitis, nei būti drauge su vieninga Europa. Pаметus ilgai siektą tikslą vėl lauktų ilgas klaidžiojimas po tyrus, vėl jūsų pečius prislėgtų naujų permąnų naštos. Netapę stiprios valstybių bendruomenės lygiateisiais nariais, liktume galingųjų blaškomo žaisliuku. Tokioje vienišoje, vėjų perpučiamoje pakraščio valstybėje galią ir turtus lengvai galėtų užgrobti vienas ar grupė žmonių, o visi kiti nepajęgtų apsiginti.

Mūsų tautos krikštytojais Mindaugas, Vytautas ir Jogaila atvedė ją į Europos valstybių šeimą. Mūsų žemės globėjas šv. Kazimieras dėvėjo europiečio karalaičio karūną. Skaudžiai išgyvenome nuostolius, kuriuos Lietuva patyrė, kai carinė valdžia, vėliau sovietiniai okupantai bandė nutraukti su katalikiškais kraštais siejamą ryšius. Taigi daug šimtmečių esame Europoje, belieka garsiai pasakyti, kad norime joje būti.

Europoje iš krikščioniškų šaknų išaugo pagarba žmogaus teisėms, socialinis teisingumas ir solidarumas, sąžinės laisvė, visų lygybė prieš įstatymą, valdžios tarnavimas savo žmonėms. Europos šalys vienijasi tam, kad šie idealai būtų geriau ginami, kad jų nenusumtumtų į šoną valstybių konfliktai, kaip buvo XX amžiuje. Priklausydami ES, galėsime sėkmingiau ginti savo teises, garsiau skelbti savo požiūrį, skleisti savo patirtį ir tradicijas.

Darant istorinius sprendimus, svarbi kiekvieno žmogaus nuomonė. Niekas neturi likti ir niekas neturi būti paliktas nuošaly. Reikia jūsų balso, ne mažiau reikia jūsų maldos. Maldos

už Europą, kad Dievas padėtų mums visiems - nuo Baltijos iki Viduržemio jūros - drauge kurti meilės civilizaciją, sąžiningesnę ir teisingesnę visuomenę. Kurti bendrus namus, kur niekam nestigtų dvasinės ramybės ir materialinės gerovės. Padėti tai pačiai Europos Sąjungai, kad joje visi kartu gerbtume krikščioniškąsias vertybes.

Argi nepasitaikė gyvenime apgailestauti patinęjus, praleidus gerą progą? Prisiminkite, kiek kartų sau žadėjote, kad kitą sykį tokios klaidos nebekartosite. Nenuėjus balsuoti ir patyrus tikrą, kiekvieną paliesiančių nuostolių, beliks gailėtis, kad darėm klaidingą sprendimą. Ilgus metus iš tolo ilgėjomės saugesnio, sotesnio, ramesnio ir kultūringesnio Europos gyvenimo. Nuo referendumo rezultatų priklausys, ar neteks į vešlų kaimyno sodą vėl su pavydu žvelgti per tvorą.

Sprendimui, kuris mūsų laukia, tikrai reikia seno krikščioniško palinkėjimo - Dieve, padėk.

KRISTAUS PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KUNIGŲ KREIPIMASIS Į PARAPIJOS TIKINČIUOSIUS GAVĖNIOS LAIKOTARPYJE

Brangūs tikintieji, kreipiamės į Jus, norėdami priminti, kad Bažnyčios kalendorius skelbia apie Gavėnios laikotarpio pradžią. Gavėnia - tai rimties ir susikaupimo metas. Norime, kad neliktumėte abejingi Dievo paskelbtoms vertybėms ir su ypatingu stropumu išnaudotumėte Gavėnios laikotarpį kaip Dievo dovana, kuri padėtų Jums išgyventi Velykinį Kristaus Priskėlimo džiaugsmą.

Šiuo laikotarpiu kiekvienas tikintysis turi jaustis Dievo tautos nariu, kad prisimintų gauto Krikšto reikšmę, kad drąsiai kartu su Bažnyčia eitų atgailos keliu ir uoliau atsilieptų į savo krikščioniškąjį pašaukimą. Gavėnios laikotarpio tikintysis turėtų ne tik formaliai atlikti apeigas, bet iš visos širdies kantriai ir darbščiai siekti dvasinio atsinaujinimo, kurio gali pasisemti apmąstydamas Kristaus paskutinės vakarienės šventimą ir Šv. Sakramento įsteigimą, nueitą Kryžiaus Kelią ir patirtas kančias, Kristaus pokalbį su šalia nukryžiuotais nuteistais ir Jo mirtį ant Kryžiaus.

Iš Bažnytinio Nikėjos susirinkimo dokumentų, kurie išliko nuo IV a. sužinome, kad Gavėnia yra keturiasdešimties dienų pasiruošimo laikotarpis Velykų šventei (Quadragesima). Šis pasiruošimo laikas pradamas Pelenų diena ir baigiamas Didžiuoju Ketvirtadieniu. Didysis Tridienis jau neįėjo į Gavėnią, o buvo švenčiamas kaip viena, Viešpaties perėjimą iš mirties į gyvenimą mininti šventė. Gavėnios pradžioje buvo išrenkami nekrikštyti žmonės vadinami katechumenais. Jie būdavo ruošiami per visą gavėnios laikotarpį, o paskui krikštijami Velyknakčio apeigose. Visa Dievo tauta padėdavo katechumenų pasiruošimui, nes jautėsi atsakinga už tuos žmones, kurie ruošėsi atgimti naujam gyvenimui. Per visus tris Gavėnios sekmadienius būdavo skaitomos ištraukos iš Evangelijos pagal Joną, kuriomis remiasi krikšto katechezė. Katechumenai susipažindavo su tikėjimo išpažinimu bei Viešpaties malda. Nuo VII a. katechumenų ruošimas buvo perkeltas į eilines savaitės dienas.

Nuo VI a. Romoje tikintieji Gavėnios pamaldoms ėmė rinktis beveik kiekvieną dieną. Jie susiburdavę į vieną bažnyčią ir procesijos būdu eidavo į kitą, vadinamąją „stoties“ (statio) bažnyčią. Vėlesniu laikotarpiu daugiau dėmesio buvo skiriama šventiesiems, kuriems buvo skirtos "stočių" bažnyčios. Dar vėliau

Gavėnios metui skirtas Mišių maldas praktiškai išstūmė šventųjų minėjimai ir gedulinės pamaldos.

XX a. liturginis judėjimas padėjo atnaujinti Bažnyčios liturginį gyvenimą ir įgalino pamažu sugrąžinti tikrąją Gavėnios laikotarpio prasmę. Vatikano II Susirinkimas, kurį pradėjo Popiežius Jonas XXIII, pateikė sielovadinių ir dvasinių nuorodų šiam liturginiam laikotarpiui. Nuo Vatikano II Susirinkimo vis labiau atskleidžiama pirmąją Gavėnios reikšmę išryškina visų pirma ne asketinių, bet biblinių ir sakramentinių jos pobūdį. Pagal savo pirmąją prasmę Gavėnia vėl tapo tikru keturiasdešimties dienų pasiruošimo laikotarpiu, atvedančiu prie Didžiojo Tridienio slenkščio. Skirtingais būdais ir formomis ji įtraukia visus tikinčiuosius.

Bažnyčios parinktų Šventojo Rašto ištraukų apmąstymas padės eiti šiuo Gavėnios keliu. Todėl būdingiausias Gavėnios elementas - Dievo žodžio klausymas. Ir ne tiek asmeniškai jį skaitant, kiek dalyvaujant tikinčiųjų maldos susibūrimuose. Tokie maldos sambūriai gali būti jungiami ir su Eucharistijos šventimu.

Dievo žodžio maistas brandina tikėjimą ir skatina parodyti tikrą atsivertimo vaisių. Kristus, kuris atmetė gundymus, remdamasis tuo, kas „parašyta“, yra pavyzdys kiekvienam krikščioniui jo gyvenimo apsisprendimuose. Šiuo dvasiniu ir asketiniu pasiruošimo Velykoms laikotarpiu tikinčiuosius apšviečia, kreipia ir skatina gerai parinkti ir sistemingai išdėstyti Šventojo Rašto skaitiniai. Per pirmąsias dvi Gavėnios savaites esminiai yra evangelijų skaitiniai apie Jėzaus gundymus ir atsimaitymą. Kartu su Moze ir Eliju mąstome apie šlovingąjį Jėzų, kuris nugalėjo gundymus ir sutiko būti nuolankus ir kenčiantis Mesijas. Kiti skaitiniai išryškina Dievo išganymo darbą, pradėtą jau Senajame Testamente, įvykdytą per Jėzų, naująjį Adomą, ir dabar realizuojamą Bažnyčioje, naujojoje Dievo tautoje. Norėdami asmeniškai dalyvauti išganyme, turime būti klusnūs Dievo žodžiui, laikytis Dievo įsakymų, ištikimai melstis, atgailauti su giedria nuotaika, parodyti meilę artimui. Evangelijos pagal Joną ištraukos apie samarietę, pagydytą akląjį ir Lozorijų kitomis Gavėnios savaitėmis sugrąžina pasiruošimo krikštui temą, o Verbų sekmadienio skaitinys apie Viešpaties kančią jau galutinai paruošia artejančioms Velykų šventėms.

Konkretus ženklas, kad žmogus nori žengti atsinaujinimo keliu, yra praktiški darbai, kuriuos pasiūlo bendruomenė arba kiekvienas asmeniškai pasirenka. Pagal oficialią tvarką toks praktiškas veiksmas yra susilaikymas nuo mėsos Gavėnios penktadieniais. Žinoma, šito tikrai neužtenka įgyvendinant Gavėnios atgailos dvasią ir todėl ieškoma kitų formų bei būdų. Vis labiau krikščionys šeimose ar asmeniškai atsisako kai kurių dalykų, kad sutapytomis lėšomis galėtų padėti stokojančioms. Šitaip vėl išryškina pasninko karitatyvinė ir socialinė dimensija, kurią jis turėjo krikščionybės istorijoje. Šiame rimtame atgailos darbų fone savo tikrąją reikšmę įgauna ir sakramentinė atgaila, kurią kiekvienais metais Bažnyčia ragina priimti visus tikinčiuosius. Todėl tikintieji skatinami Gavėnios metu aktyviai dalyvauti Bažnyčios liturgijoje, bendradarbiauti savo bendruomenės karitatyvinėje veikloje, atgailos praktikoje, įsitraukti į sielovadinę ir apaštalinę veiklą, kuria siekiama ugdyti bendruomenės narius ir evangelizuoti nutolusius nuo Bažnyčios. Žinoma, čia galima ir asmeninė iniciatyva.

Iš visos širdies Jums linkime, kad šitas gavėnios laikotarpis subrandintų Jūs ir Jūsų šeimas Viešpaties Priskėlimo šventei.

Todėl kviečiame Jus dalyvauti parapijos sukaupimo dienoje.

Susikaupimo diena (rekolekcijos) prieš Velykas mūsų parapijoje vyks : kovo 28 d. pradžia 17.00 val. kovo 29 d. 07.00, 08.00, 10.00, 17.00 val. kovo 30 d. 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00 val. Bus aukojamos šv. Mišios sakomi pamokslai, klausoma išpažinčių. Rekolekcijoms vadovaus Romoje studijas baigęs kun. Artūras Kazlauskas.

Didžiosios savaitės pamaldos mūsų bažnyčioje vyks šia tvarka :

Did. Ketvirtadienį, penktadienį, šeštadienį 18.00 val. Velykų priskėlimo pamaldų iškilmė mūsų parapijoje vyks Atstatomoje Paminklinėje Kristaus Priskėlimo bažnyčioje 08.00 val. Iš mažosios bažnytelės Aukštaičių g. 4 procesijos būdu išeisime į atstatomąją bažnyčią 07.50 val. Ir kartu švęsime Kristaus Priskėlimo šv. Mišių auką.

Kristaus Priskėlimo parapijos klebonas ir kunigai

PARAPIJOS ŽMONĖS

Šiame numeryje siūlome parapijiečiams susipažinti su VDU socialinio darbo profesinių studijų centro direktoriumi, vyr. asist. teologijos daktaru kunigu Artūru Jagelavičium.

Jūs augote ir brendote okupuotoje Lietuvoje, kai buvo draudžiama kalbėti apie Dievą. Ir vis dėlto Jūs nusprendėte tapti kunigu. Kas nulėmė Jūsų apsisprendimą?

Nors augau ir brendau okupuotoje Lietuvoje, tačiau mano šeimos dvasia visada buvo giliai persunkta nepriklausomybės ilgesio ir tautos meilės. Šventėme visas tautines ir religines šventes. Gilus šeimos pamaldumas, be abejonės, darė įtaką augančiam vaikui. Be to mamos brolis buvo vargonininkas ir kunigai buvo gana dažni svečiai mūsų namuose. Dar neturėdamas 16 metų pradėjau patarnauti Šv.

Mišioms Kristaus Priskėlimo bažnyčioje. Tapti kunigu lėmė nenumaldomas noras būti kunigu, noras kurio net ir šiandien negaliu paaiškinti. Matyt, kunigai su kuriais bendravau turėjo didelės teigiamos įtakos mano dvasiniai brandai.

Jūs vienintelis vaikas šeimoje. Kaip reagavo į Jūsų apsisprendimą tėveliai?

Į mano apsisprendimą tapti kunigu šeima reagavo labai teigiamai ir džiugiai. Tačiau visada buvo akcentuojama kad tapus kunigu reikia juo būti iki galo.

Šv. Vincentas savo gyvenimo pabaigoje viščiškai pavargęs nuo savo uolios tarnybos nelaimingiesiems su skausmu nuolatos kartoją šiuos žodžius: „O kad būčiau žinojęs, ką reiškia būti kunigu, niekad nebūčiau sutikęs priimti kunigo šventimų“. Ar jums niekada nekilo tokia mintis?

Esu kunigu jau 15 metų ir niekada neteko gailėtis kad juo esu. Kunigystė man teikia džiaugsmą ir atveria galimybę ne tik dalyvauti Viešpaties apaštališkoje pasiuntinytėje, bet ir padaryti daug kitų gerų darbų. Esu laimingas, kad esu kunigas. Ir visada prašau Dievą ma-

lonės numirti kunigu. Dažniau gailiuosi dėl kito, kad ne visada sugebu būti tokiu kunigu, kokį myli Kristus.

Bažnyčioje mažai jaunų veidų. Ką Jūs manote apie tai?

Jeigu vienoje ar kitoje bažnyčioje yra mažiau jaunimo, tai ne jaunimo kaltė. Štai pranciškonų koplyčioje niekada netruksta jaunimo. Dvasininkams reikia prašyti Viešpatį charizmos sugebėti patraukti jaunimą ir uždegti neblėstantį pamaldumą ir džiaugsmą Viešpatyje.

Dabar rašoma, diskutuojama apie ekstraneous, parapsichologus. Jūsų požiūris į juos?

Mūsų laikų kultūra dar nėra pilnai išsilavinusi nuo magijos ir burtų, tos primityvių santykių tarp žmogaus ir sakralumo formos. Šiandien pasižymi daugybe religinių formų, kurių bando save pagrįsti mokslu, tačiau dažnai skelbiančios visiškai naujus, neįtikėtinus gamtos dėsnius arba atgaivinančios seniai istorijos dulksne užmirštus prietarus. Psiaudomokslai ir psiaudoreligijos, egzoterija ir okultizmas bando išibrauti į technologijos ir informatikos visuomenę ir užsibrėžę tikslą išspręsti visas problemas. Šis fenomenas turi savo vardą, tai „New Age“ - „Naujasis Amžius“. „Naujajame Amžiuje“ susitelkia nemaža tetradicinių religinių organizacijų, įvairių savipagalbos programų, psichoterapijos seansų kupinų rytietiško misticizmo, tikėjimų piramidžių „gydomosiomis savybėmis“, burtų, šėtono kultų, pagonybės ir spiritizmo formų. Atrodo, jog dalis šiandienų žmonių nustojęs tikėti Dievu, ima tikėti viskuo, taip prasideda arba religinis sinkretizmas, kuomet įvairios, dažnai prieštaringos religijos sumaišomos į vieną mikstūrą, arba į šiandienis mokslas prifarširuojamas įvairiais psiaudo mokslais, kuriuose yra supinama į vieną giją mokslas, religija, kosmologija, okultizmas ir t.t. Šiais „stebuklingais“ reiškiniais ima domėtis ir Lietuvos gyventojai, juolab kai atsirado ir pas mus „nuo visų ligų gydančioji“ piramidė. Besidominciu tarpe yra nemažai katalikų, kuriems svarbus yra Bažnyčios požiūris į piramidę. Šis vos ne sudievinimas piramidžių yra vienas iš New Age bandymų pakeisti Dievą, ir Jo vietoje iškelti nepaprastų „jėgų“ įtaką ne tik fiziniam, bet ir dvasiniam žmonių gyvenimui. Formuojasi nau-

ja „kosminių jėgų religija“, pretenduojanti netgi pagrįsti Kristaus mokymą magija, prietarais, mitologija, okultizmu ir psiaudomokslais - „alternatyviaja medicina.“ Stengiasi sukurti vaizdą, jog rūpinamasi asmeniu visiškai kitais nei tradicinė ir oficialioji medicina būdais. Ypač tai kelia sąmyšį, kuomet dangstomasi Dievo apreiškimų vardu. Netikras kultas Dievui bando išrasti stebuklus, vizijas, apreiškimus, kad tik įtikinamiau įtakotų žmones. Piramidžių terapeutinės galios bei paslaptingos energijos neturi jokio mokslinio pagrindo. Tikėjimas piramidžių galia primena tikėjimą magija. Kažkada K. Markso žodžiai, jog „religija yra opiumas liaudžiai“ šiandien virsta į „magija ir prietarai - opiumas liaudžiai“. Apaštalas Jonas sako: „Mylimieji, ne kiekviena dvasia tikėkite, bet ištrinkite dvasias, ar jos iš Dievo, nes pasklido pasaulyje daug netikrų pranašų.“ (1 Jn 4,1)

Dievas - tai Meilė. Ar įmanoma pamilti Dievą, pajusti Jo Meilę, nepatyrus šio jausmo konkrečiam asmeniui gyvenime? Jūsų požiūris į Meilę.

Šis klausimas gali būti suprastas dvejopai: meilė Dievui ar Dievo meilė žmogui. Jeigu kalbėtume apie meilę Dievui, vis tiek pirmasis žingsnis, pirmasis impulsas visada vyksta iš Dievo pusės. Nes Jis pirmas mus pamilo. Todėl meilė Dievui kaip ir tikėjimas Dievu yra Dievo dovana. Pajusti Dievo meilę galime ne tik būdami su žmonėmis ir konkrečiais iš jų mylėdami bet ir atsiskyrę nuo žmonių. Atsiskyrėliai, tremtiniai, kaliniai, ligoniniai, kartais kur kas labiau myli Dievą ir jaučia išskirtinę Dievo globą ir meilę, negu tie kurie esti tarp žmonių, tačiau vieniši ir paleisti. Per žmogaus meilę žmogui atpažįstame meilę Dievui. Apaštalas Jonas sako: „Vaikeliai, nemylėkite žodžiu ar liežuviu, bet darbu ir tiesa... Dievas yra meilė, ir kas pasilieka meilėje, tas pasilieka Dieve ir Dievas pasilieka jame... Taigi mes turime Jo įsakymą, kad, kas myli Dievą, mylėtų ir savo brolių.“ (1 Jn 3, 18; 4,16.21)

Kas dažniausiai Jus aplanko - liūdesys ar džiaugsmas? Liūdniausios ir džiaugsmingiausios Jūsų gyvenimo akimirkos.

Gerai atliktos pareigos, kitam žmogui suteikta pagalba, dalyvavimas Viešpaties liturgijoje t.y. kiekvienas geras darbas virsta

džiaugsmu. O kiekvienas apsilėidimas, netobulumas, nuodėmė, nesugebėjimas suvaldyti savo temperamentą, apsilėidimas pareigose - pavirsta nerimu ir liūdesiu. Džiaugsmas yra lyg kompresas prie skaudžių gyvenimo kryžiaus stigmų.

Ar galėtumėte apie kuri nors žmogų pasakyti: „Štai jis yra šventas“? Ar šventėjimas įmanomas Jums pačiam?

Šventumas yra lyg nuostabi kalno viršūnė į kurią kopja skirtingi žmonės ir skirtingų pušių. Šventasis ne tas, kuris niekada nepargriūna, bet tas, kuris stengiasi kuo greičiau atsikelti. Jeigu neįvedi kitų žmonių į nuodėmę, jau esi teisingame kelyje į šventumą. Kaip sako G. Papini: „Baisiausias šių laikų nepriteklis yra šventųjų stoka“. Kelias į šventumą prasideda nuo maldos: nes be maldos nėra vidinio gyvenimo, o be vidinio gyvenimo nėra šventumo. Šv. Jonas Auksaburnis rašė: „Žmogų padaro šventu ne vieta, kurioje jis yra, bet gyvenimas, kokį jis veda.“

Būti su žmogumi yra gana paprasta: jį matai, girdi, gali paliesti, gali mylėti arba neapkęsti ir t.t. Tikėti, gyventi, bendrauti su Dievu yra pakankamai sudėtinga. Ką palinkėtumėte skaitytojams, kurie žengia pirmuosius žingsnius (arba dar nesiryžta) link Dievo?

Į šį klausimą galima atsakyti apaštalo Jono žodžiais: „Dievo niekas niekuomet nėra matęs. Jei mylime vieni kitus, Dievas mumyse pasilieka, ir Jo meilė mumyse tobula tampa.“ (1 Jn 4, 12) Skaitytojams noriu palinkėti: „Nebijokite ieškoti Dievo, Jis duodasi randamas“

Kada Jūs būnate laimingas?

Lengviau yra pasakyti kada esi nelaimingas. Mes kartais laimės neįvertiname ir nepastebime jos, kaip dažnai sveikas žmogus neįvertina ir nesidžiaugia gera sveikata. Žmogaus gyvenime apstu kančios, todėl laimingas yra tas kuris sugeba įprasminti kančią. Aš laimingas būnu tada, kai vakare galiu pasakyti, jog dieną sėkmingai pavyko pragyventi Dievo garbei, kai nereikia gailėtis dėl klaidų.

Dėkojame už atsakymus.

*Klausimus paruošė
Birutė Vasylienė*

KRISTAUS PRISIKĖLIMO PARAPIJOJE ĮSTEIGTA SINODO GRUPĖ

Kovo 8 - ają, pavakare, iškilmingų pamaldų Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijoje metu prisiekė parapijos sinodo komisijos grupė.

Šv. Mišių pradžioje visi sinodo grupės kandidatai iškilminga procesija artinosi prie altoriaus, po Šv. Rašto skaitinių ir Evangelijos parapijos vikaras Emilis Jotkus visų bendruomenės narių akivaizdoje perskaitė sudarytos balsavimo komisijos sudėtį ir pristatė sinodo grupės kandidatus. Atlikus balsavimo procedūrą, parapijos klebonas kun. Vytautas Grigaravičius kreipėsi į išrinktus narius, citavo Kauno arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus atsiųstą ganytojišką laišką.

Parapijos klebonas sakė, kad ši diena istoriškai svarbi tiek arkivyskupijos, tiek mūsų parapijos gyvenime. Iš graikų kalbos kildinamas žodis „sinodas“ reiškia „ėjimą kartu bendro tikslo link“. Todėl šiandien, randant tvirtą atramą bažnyčios ir tautos vieningume bei

siekiant įtraukti naujas jėgas ir gaivias idėjas į XXI amžiaus bažnyčios statybą, svarbiausiu tikslu tampa gyvoji bažnyčia, kurios pagrindas harmoninga, susitelkusi, ieškanti gyvenimo prasmės per Kristų, aktyvi ir veikli bendruomenė. 1934 m. įvykęs pirmasis Kauno arkivyskupijos sinodas nubrėžė bažnytinio gyvenimo ir sielovadinio darbo gaires. Jis teikė didelių vilčių, kurias sužlugdė prasidėjęs II pasaulinis karas ir po to sekusi sovietinė okupacija, savo tikslu iškėlusį visišką Bažnyčios sunaikinimą, atskiriant ją nuo tautos. Atgauta nepriklausomybė suteikė naują galimybę arkivyskupijos suartėjimui su bendruomene, plečiant sielovadinio darbo barus, skatinant dialogą tarp dvasininkų ir pasauliečių, bažnytinį ir pasaulietinį institucijų. Šios santalkos vyksmas, tikimasis, pakels bažnytinį gyvenimą į naują dimensiją ir padės priimti naujųjų laikų globalizacijos, postmodernizmo, eurointegracijos ir kitus šaliai bei žmonėms ir visai bažnyčiai lemiamus

iššūkius, telks bendruomenę globalios minties ir lokaliai veiklos tikslams, skatins gilesnę socialinių ekonominių procesų analizę ir optimalių sprendimų paiešką sielovadinio bei bendruomeninio gyvenimo plotmėse.

Po homilijos kiekvienas sinodo narys, dėdamas ant Šv. Rašto ranką, davė bendruomenės akivaizdoje priesaiką ir po to pasirašė, prisiekdami eiti garbingai sinodo grupės nario pareigas.

Po iškilmingų pamaldų visi sinodo grupės nariai buvo pakviesti į agapę ir po jos susiskirstė į įvairias grupes. Buvo sudaryta 10 komisijų: Dvasinio gyvenimo, Sielovados, Liturginė, Katechetinė, Dievui pašvęsto gyvenimo, Šeimų sielovados, Jaunimo sielovados, Socialinės ir karitatyvinės veiklos, Ekonominė ir Žiniasklaidos. Iš viso sinodas vienija 42 žmones.

*Prisikėlimo parapijos atstovas spaudai
Giedrius Kalninis*

LITURGINĖ KATECHEZĖ

Bažnyčios pastato vidinė simbolika

Bažnyčios vidiniame plane, žvilgsniui kylant nuo grindų iki lubų, jo interjere ir išpuošime įkūnytos biblinės, moralinės bei mistinės žmogaus tikėjimo lūkesčių idėjos. Šis žvilgsnis išreiškia mūsų gyvenimo tikslą: nuo grindų į lubas - po žemiškos kelionės į Dangų. Priangyje, kaip jau minėjome, vyrauja prieblanda. Tai Dievo paslapties simbolis, Krikšto priminimas, atgailos ženklas.

Pagrindinės, didžiosios bažnyčios durys - tai klusnumo simbolis: „jei nori įeiti į gyvenimą, laikykis įsakymų.“ (Mt 19,17) Tai apsisprendimo ženklas, paklusnumas Dievo valiai.

Grindys - nusižeminimo ženklas ir žemiškojo gyvenimo atvaizdas. Esant blogam orui, dažnai jos būna nešvarios: šlapios, žemėtos, slidžios. Grindys parodo ir savo dulkes - tai vėl mums priminimas: žinok, kad dulke esi ir dulke pavirsi.

Keturi bažnyčios sienos vaizduoja keturias pagrindines dorybes: teisingumą, išmintingumą, susivaldymą ir tvirtumą. Tai mūsų gyvenimo erdvė.

Bažnyčios kolonos - tai apaštalų simbolis. Kaip apaštalai yra Bažnyčios mokymo palaikytojai, taip ir kolonos laiko bažnyčią.

Stogas bei lubos simbolizuoja meilę, kuri uždengia ir sunaikina visas nuodėmes. Čia taip pat labai svarbus atgailos sakramento (išpažinties) priminimas. Bažnyčios stogas, kaip ir meilė, apglėbia visus, net ir nusidėjėlius. Lubos dažnai dažomos šviesiomis spalvomis (balta, mėlsva), nes simbolizuoja dangų.

Šventųjų paveikslai. Jų vieta bažnyčios interjere yra virš žmonių galvų. Kodėl? Nes šventieji užima tam tikrą hierarchiją ne tik savo garbinimu, bet ir tarpininkavimu. Jie visi dalyvauja užtarėjų pareigose. Šventųjų figūros dažnai vaizduojamos maldos ekstazėje ar be-

dirbantys šventą darbą. Tai mums primena praėjusių amžių dorybes. Ką jie pasiekė savo gyvenime, dabar skatina ir mus jų pavyzdžiu taip gyventi. Taigi bažnyčioje kabantys paveikslai nori užkalbinti žmogaus širdį ir nukreipti ją į šventumo kelią.

Altorius

Pats žodis kilęs iš lotynų kalbos „ara alta“, kuris reiškia paaukštinimą, pakylėjimą arba aukurą, kuris pastatytas aukščiausiai.

Altorius ir presbiterija (erdvė, kurioje randame tabernakulį su Švenčiausiu, altorių, ant kurio aukojamos Šv. Mišios) yra garbingiausios vietos bažnyčioje. Presbiterija svarbi ir reikalinga tam, kad išreikštų didesnę pagarbą altoriui. Anksčiau ir dabar kai kur, presbiteriją nuo visos likusios bažnyčios erdvės skiria žema pertvarėlė bei vieno ar kelių laiptelių paaukštinimas. Laiptelių skaičius irgi neatsitiktinis: 1 laiptelis - vienintelės Kristaus aukos simbolis, 2 laipteliai - Senojo ir Naujojo Testamento simbolika, 3 laipteliai išreiškia Kristaus aukos pilnatvę bei tobulumą, 4 laipteliai - tai keturi evangelistai.

Altoriaus išskirtinumo žymės:

1. altoriaus konsekracija. Bažnyčios pašventinimo apeigose altoriaus pašventinimas užima svarbiausią vietą;

2. altoriaus pagerbimas liturgijoje. (Bučiamas, smilkymas, nusilenkimas, uždengimas balta drobe, puošimas);

3. erdvės, kurioje stovi altorius, išskirtinumas. Tai presbiterija, jos paaukštinimas, puošimas. Tai sakrali, šventa vieta;

4. altorių iš visų kitų stalų išskiria jo iškilminga forma bei medžiaga, iš kurio jis pagamintas.

Altoriaus smilkymas. Smilkalai - tai maldos ir aukos simbolis. Taigi kylantys dūmai simbolizuoja nuo altoriaus kylančią Kristaus auką ir mūsų visų maldas.

Kaip ne kartą matėme, smilkomas ne tik altorius, bet ir žmonės. Kodėl? Vyskupo ir kunigų smilkymas išreiškia visų tikinčiųjų bendruomenės maldas už juos, o visų tikinčiųjų smilkymas - vyskupo ir kunigų maldas ne tik už juos, bet ir jų vardu.

Trumpa istorija

Altoriaus ištakos siekia Senojo Testamento kulto tradicijas. Taigi altorius yra kilęs ne iš pagonių, bet iš žydų tradicijos. Pirmieji krikščionių altoriai buvo nešiojami mediniai stalai. Persekiojimų laikais, kai liturgijos vieta vis dažniau būdavo katakombose (vieno ar kelių aukštų patalpa po žeme, kur sienų nišose buvo laidojami mirusieji), altoriais tapdavo sarkofagai - tai dideli, dažniausiai akmeniniai, stačiakampio formos kankinių karstai. Eucharistijos šventimas ant šių altorių reiškė, kad krikščionių aukos šaltinis yra Kristaus asmeninė auka.

Vakarų Bažnyčioje apie IV amžių atsiranda paprotys altoriaus stalą gaminti iš akmens ir nekilnojama. Tuo norima pabrėžti, kad Eucharistijos auka yra nekintanti ir vienintelė visiems laikams. Altorius tampa Kristaus simboliu, t.y. mums pristato patį Kristų. Ant akmeninio altoriaus Eucharistijos šventimas tampa mums Kristaus paveikslu - uolos simboliu. „Jėzus yra akmuo, kurį jūs, statytojai, atmetėte ir kuris tapo kertiniu akmeniu. Ir nėra niekame kitame išgelbėjimo, nes neduota žmonėms po dangumi kito vardo, kuriuo galėtume būti išgelbėti.“ (Apd 4,11-12)

Galimi ir mediniai altoriai. Tada jis simbolizuoja kryžiaus medį, o kryžiaus auka Šv. Mišių liturgijoje yra atnaujinama.

Pagal dr. kun. M. Puidoko "Liturginė katechezė" parengė VDU pastoracinės teologijos magistrantė s. Loreta Ilekytė

AR PRAŠNEKINS GAVĖNIA MANO ŠIRDĮ

Taip, jei jos metu rasiu laiko susikaupti, susimąstyti. Taip, jei be mobilus telefono išėsiu į dykumą ir joje paklysiu, jei atsidsirsiu ten, kur nėra nei lašo vandens, nei trupinio duonos, nei vieno žmogaus, kur tėra beribis smėlis, beribis dangus, aš ir Dievas.

Kas ta dykuma? Tai kelio į Dievą atkarpa. Biblijinė dykuma - tai išrinktosios tautos kelionė iš Egipto į Kanaano - Pažadėtąją žemę. Dykuma - tai ir žmogaus būsenos simbolis, įgalinantis realizuoti šv. Augustino prašymą: „Leisk man pažinti Tave ir save.“

Dievas veda žmogų į dykumą, kad jis tikėtų arba piktžodžiautų, kad nebūtų drungnas, nes tik ten žmogus pasidarys geresnis arba blogesnis, nustos teisti kitus, nes ten bus vienas. Ten nebus ką teisti ir nuomonė apie kitą praras bet kokią prasmę.

Tik dykumoje suvoksiu, dėl kokių menkniekių murmu prieš Dievą kaip izraelitas,

vedamas Mozės, koks bejėgis ir nuodėmingas esu. Pažvelgęs į savo menkumą pajusiu, kokia nesuvokiama meile Dievas mane myli, nes kasdien man paberia manas iš dangaus, nežiūrint visų mano nedorybių. Puolu rinkti tą maną, kad jos turėčiau ir rytoj, kaip ir anksčiau darydavau. Kišu pinigų į maišą, kad nusipirkčiau duonos kitą dieną ir dar daugelį metų. Deja, ryte pamatau, kad mana sukirmijo...

„- Kvaili, dar šiandien bus pareikalauta tavo gyvybės“, - suskamba ausyse Šv. Rašto eilutė. Dykumoje suvokiu, kad nieko nereikia kaupti, krauti į daržines, nes gailėstingasis Dievas parūpins kasdieninės duonos, o jos aš ir meldžiu kasdien „duok man šiandien“, tik šiandien. Kaip aiškiai išgirstu ir suvokiu maldos mintį „šią dieną“.

Dievas veda mane į dykumą, kad pajusčiau, jog nesu vienišas, jog Jis visada su manimi, kad patikėčiau Jo meile, kad visko pradėčiau laukti

tik iš Dievo, kad nesiimčiau spręsti jokių problemų savarankiškai. Juk jei nesikreipiu į Dievą, Jį tarsi nustumiū į šalį, surišu Jam rankas, bandau su savo sunkumais susidoroti pats, pavargstu, išsenku, o tereikia tik ištarti: „Dieve, padėk man!“

Kiek tokių dykumos situacijų sutinkame kasdien: nesutarimai šeimoje, darbe, ligos, įvairiausios keblios situacijos. Ar neišgyvena dykumos pasimetusi mūsų visuomenė, tauta, pasaulis, atsidūręs terorizmo akivaizdoje?

Jei pateksi į dykumą, pasikeisi. Turi ji ją anksčiau ar vėliau patekti, nes dykuma, tai Dievo malonė, tai žmogaus ugdymo laikas, tai vieta, kur gimsta tikėjimas, o jis gimsta viską prarandant.

Verta išeiti į dykumą ir paklysti...

Aldona Daukšienė

Laikraščio redakcijai rašyti parapijos raštinės adresu (Aukštaičių 4, Kaunas), nurodant laikraščiu "Prisikėlimas". Tel. (8-37) 200883

Vyr. Redaktorius parapijos klebonas - dekanas kun. Vytautas Grigaravičius,

Giedrius Kalninis, Aušrelė Krunglevičiūtė, Birutė Vasylienė

Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos pastoracinės tarybos laikraštis

2003 m. Kovas Nr.3